

ДВУКОМПОНЕНТЕН МОДЕЛ ЗА ОЦЕНКА НА ФИНАНСОВ РИСК ПРИ УПРАВЛЕНИЕ НА КЛИНИКО-ЛАБОРАТОРНИ РАЗХОДИ В СПЕШНО ОТДЕЛЕНИЕ

Николай Ст. Хубанов, Милена Кр. Николова

TWO-COMPONENT SCALE FOR A FINANCIAL RISK ASSESSMENT IN MANAGEMENT OF CLINICAL LABORATORY EXPENSES IN THE EMERGENCY DEPARTMENT

Nikolai St. Hubanov, Milena Kr. Nikolova

Резюме: Проведено през 2015 г. ретроспективно документално проучване в спешно приемно отделение на УМБАЛ „Александровска” ЕАД установи среден месечен разход за нехоспитализирани пациенти с регистриран преглед 4405,69лв/месеи, ($SE=0.85438$; $SD=+/-1294,419$). Установен бе ръст на разходите за клиничко-лабораторни изследвания през проучения период с 68,9% ($p<0,001$). Налице е намаление на абсолютния брой на нехоспитализираните пациенти с 51%. Установихме сезонност в колебанията на разходите и потока нехоспитализирани пациенти със сходни характеристики. Изградената двукомпонентна скала за оценка на финансовия риск даде задоволителни резултати, като предиктор за ефективност на управлението на ресурси в спешно отделение. Установен беше критичен двугодишен рисков период за отделението, снижение на обичайния риск през 2013 г. до приемлива нива, както и ръст на финансовия риск през 2014 г., наложил промяна в системата за контрол при назначаването на лабораторни изследвания.

Ключови думи: Регистрирани прегледи; скала на риска; сезонност; ресурсно осигуряване

Summary: Conducted in 2015 retrospective documentary research in the emergency department of "Aleksandrovska" EAD established an average monthly cost of outpatient registered visits 4405,69BGN / month, ($SE=0.85438$; $SD=+/-1294,419$). It showed increase in the costs for clinical laboratory testing throughout the period with 68.9% ($p < 0.001$). There is a decrease in the number of outpatient visits by 51%. We found seasonal fluctuations in the cost and flow outpatient patients with similar characteristics. We built two-component scale for a financial risk assessment. Satisfactory results as a predictor of effective resource management in the emergency room were found. We showed two-year critical risk period for the compartment of the usual risk reduction in 2013 to acceptable levels and increased the financial risk in 2014 suggesting changes in control in the ordering of laboratory tests.

Key words: Registered examination; scale of risk; seasonality; resourcing, cost effectiveness

ПСИХОСОМАТИЧНИ РАЗСТРОЙСТВА СРЕД БРЕМЕННИ ЖЕНИ

Лилия Перусанова – Павлова

PSYCHOSOMATIC DISORDERS IN PREGNANCY

Lilia Perusanova – Pavlova

Резюме: В статията се анализират проблемите, свързани с вероятните появи на психосоматични разстройства сред бременни жени. Осъществено е самостоятелно проучване сред 150 бременни с цел установяване на причините и следствията на подобни неблагоприятни състояния. Набелязани са различни видове психосоматични проявления, които при неправилна интерпретация предизвикват съмнение за патологично протичаща бременност.

Ключови думи: бременни жени, психосоматични разстройства

Summary: The article analyzes problems with probable psychosomatic disorders among pregnant women. It is shown an independent survey among 150 pregnant women to identify the causes and consequences of such adverse conditions. The aim is to identify different types of psychosomatic which can be misinterpretat as abnormal pregnancy.

Key words: pregnant women, psychosomatic disorders

СЪЩНОСТ, ВИДОВЕ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД Е-ВИЗИТИ (E-DETAILING) ВЪВ ФАРМАЦЕВТИЧНИЯ МАРКЕТИНГ

Стефан В. Балкански, Невяна С. Кръстева, Илко Н. Гетов

DEFINITION, TYPES AND CHALLENGES OF E-DETAILING IN THE PHARMACEUTICAL MARKETING

Stefan V. Balkanski, Nevyana S. Krasteva, Ilko N. Getov

Резюме: *Електронни визити (e-detailing) е обобщен термин, който описва използването на информационни технологии при промоцията на фармацевтични продукти, основно чрез възможностите, които дава интернет и съвременните електронни/мобилни приложения (apps). Основните форми на електронните визити са: видео визита, телефонен разговор със съвместно разглеждане в интернет (co-browsing), визити с предварително подготвен текст (scripted detailing), интерактивен гласов отговор и използване на имейли. Този обзор разглежда основните предимства и предизвикателства пред подобен подход на фармацевтичния маркетинг в САЩ и Европа в последните 15 години*

Ключови думи: *електронна визита (e-визита), фармацевтичен маркетинг, визити с лекари, здравни специалисти, медицински представители.*

Summary: *E-detailing is the general term which describes the use of informational technologies in the promotion of pharmaceutical products, mainly using the potential of internet and the new electronic/mobile applications. The main forms of e-detailing are: video calls, phone calls with co-browsing, scripted detailing, interactive voice respond and the use of e-mails. This review examines the main advantages and challenges of this approach of the pharmaceutical marketing in USA and Europe for the last 15 years.*

Key words: *e-detailing, pharmaceutical marketing, pharmaceutical detailing, health care professionals, pharmaceutical sales representatives.*

БЪРНАУТ СРЕД ПСИХИАТРИЧНИ МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ

Марина Н. Самунева

BURNOUT AMONG THE PSYCHIATRIC NURSES

Marina N. Samuneva

Резюме: В статията се проследява историята и същността на синдрома бърнаут. Бърнаутът влияе негативно сред работещите в сферата на психичното здраве. Установено е, че психиатричните сестри са изправени пред стресови фактори, различни от тези при останалите медицински сестри. В статията се представени психиатричните сестри в Южна Африка, Ирландия, Полша, Финландия, Иран и други азиатски държави, техните стресови фактори на работното място и развитието на бърнаут.

Ключови думи: бърнаут, емоционално изтощение, психиатрични сестри, стрес.

Summary: The article analyzes the history and definition of burnout syndrome. It is shown that the burnout negatively impacts the delivery of mental health services. The psychiatric nurses face stressors that are distinct from other nursing specialities. The focus is on the psychiatric nurses, their stress factors at work and burnout development at work in South Africa, Ireland, Poland, Finland, Iran, India and another Asian countries.

Keywords: burnout, emotional exhausted, psychiatric nurses, stress.